

Devi Kavacham (Durga Kavach)

यी पाठहरूका बारेमा

स्रोतहरू
लिप्यन्तरण

हरेक पाठ आफ्नो स्रोत, परम्परा र संस्करणसहित छापिएको छ। अन्य परम्परा र संस्करणहरूमा शब्दमा थोरै फरक हुन सक्छ।
रोमन पङ्क्ति देवनागरीबाट बनाइएको IAST लिप्यन्तरण हो (ā = दीर्घ आ, ṁ = अनुस्वार, ḥ = विसर्ग, ś/ṣ = श/ष, c = च)।
हिन्दी, अवधी र ब्रज पाठहरूमा शब्दको अन्त्यको उच्चारण नहुने "a" लेखिंदैन। लिप्यन्तरणमा वैदिक स्वर देखिंदैनन्।

Devi Kavacham (Durga Kavach)

प्रकार	कवच
देवता	Durga
संस्करण	Verified text
परम्परा	शाक्त
स्रोत	Sanskrit Wikisource (sa.wikisource.org) — देव्या: कवचम्, revision 310223
आभार	Text: Sanskrit Wikisource contributors (CC BY-SA 4.0). Verification, summary and meaning: Udyog Jyotish editorial team.
प्रतिलिपि अधिकार	Text in the public domain. Transcription from Sanskrit Wikisource, CC BY-SA 4.0.

अथ देव्या: कवचम्

atha devyāḥ kavacam

ॐ अस्य श्रीचण्डीकवचस्य ब्रह्मा ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः चामुण्डा देवता अङ्गन्यासोक्तमातरो बीजम् दिग्बन्धदेवतास्तत्त्वम्

om asya śrīcaṇḍīkavacasya brahmā ṛṣiḥ anuṣṭup chandaḥ cāmuṇḍā devatā aṅganyāsoktamātaro bījam digbandhadevatāstattvam

श्रीजगदम्बाप्रीत्यर्थे सप्तशतीपाठाङ्गत्वेन जपे विनियोगः ।

śrījagadambāprītyarthe saptaśatīpāṭhāṅgatvena jape viniyogaḥ |

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥

om namaścāṇḍikāyai ||

मार्कण्डेय उवाच

mārkaṇḍeya uvāca

ॐ यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ।

om yadguhyaṁ paramaṁ loke sarvarakṣākaraṁ nṛṇām |

यन्न कस्यचिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ १ ॥

yanna kasyacidākhyātaṁ tanme brūhi pitāmaha || 1 ||

ब्रह्मोवाच

brahmovāca

अस्ति गुह्यतमं विप्र सर्वभूतोपकारकम् ।

asti guhyatamaṁ vipra sarvabhūtopakāraṁ |

देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने ॥ २ ॥

devyāstu kavacaṁ puṇyaṁ tacchṛṇuṣva mahāmune || 2 ||

प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी ।

prathamam śailaputrī ca dvitīyam brahmacārīṇī |

तृतीयं चन्द्रघण्टेति कूष्माण्डेति चतुर्थकम् ॥ ३ ॥

trītiyam candraghaṇṭeti kūṣmaṇḍeti caturthakam || 3 ||

पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च ।

pañcamam skandamātetī ṣaṣṭham kātyāyanīti ca |

सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम् ॥ ४ ॥

saptamam kālārātrīti mahāgaurīti cāṣṭamam || 4 ||

नवमं सिद्धिदात्री च नवदुर्गाः प्रकीर्तिताः ।

navamam siddhidātrī ca navadurgāḥ prakīrtitāḥ |

उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्मणैव महात्मना ॥ ५ ॥

uktānyetāni nāmāni brahmaṇaiva mahātmanā || 5 ||

अग्निना दह्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतो रणे ।

agninā dahyamānastu śatrumadhye gato raṇe |

विषमे दुर्गमे चैव भयार्ताः शरणं गताः ॥ ६ ॥

viṣame durgame caiva bhayārtāḥ śaraṇam gatāḥ || 6 ||

न तेषां जायते किञ्चिदशुभं रणसंकटे ।

na teṣāṃ jāyate kiñcidaśubham raṇasaṃkaṭe |

नापदं तस्य पश्यामि शोकदुःखभयं न हि ॥ ७ ॥

nāpadam tasya paśyāmi śokaduḥkhabhayam na hi || 7 ||

यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषां वृद्धिः प्रजायते ।

yaistu bhaktyā smṛtā nūnam teṣāṃ vṛddhiḥ prajāyate |

ये त्वां स्मरन्ति देवेशि रक्षसे तान्न संशयः ॥ ८ ॥

ye tvāṃ smaranti deveśi rakṣase tānna saṃśayaḥ || 8 ||

प्रेतसंस्था तु चामुण्डा वाराही महिषासना ।

pretasaṃsthā tu cāmuṇḍā vārāhī mahiṣāsanā |

ऐन्द्री गजसमारूढा वैष्णवी गरुडासना ॥ ९ ॥

aindrī gajasamārūḍhā vaiṣṇavī garuḍāsanā || 9 ||

माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना ।

māheśvarī vṛṣārūḍhā kaumārī śikhivāhanā |

लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया ॥ १० ॥

lakṣmīḥ padmāsanā devī padmahastā haripriyā || 10 ||

श्वेतरूपधरा देवी ईश्वरी वृषवाहना ।

śvetarūpadharā devī īśvarī vṛṣavāhanā |

ब्राह्मी हंससमारूढा सर्वाभरणभूषिता ॥ ११ ॥

brāhmī haṃsasamārūḍhā sarvābharaṇabhūṣitā || 11 ||

इत्येता मातरः सर्वाः सर्वयोगसमन्विताः ।

ityetā mātaraḥ sarvāḥ sarvayogasamanvitāḥ |

नानाभरणशोभाढ्या नानारत्नोपशोभिताः ॥ १२ ॥

nānābharaṇaśobhāḍhyā nānāratnopaśobhitāḥ || 12 ||

दृश्यन्ते रथमारूढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः ।

dr̥śyante rathamārūḍhā devyaḥ krodhasamākulāḥ |

शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुसलायुधम् ॥ १३ ॥

śaṅkham cakram gadām śaktim hlam ca musalāyudham || 13 ||

खेटकं तोमरं चैव परशुं पाशमेव च ।

khetakam tomaram caiva paraśuṃ pāśameva ca |

कुन्तायुधं त्रिशूलं च शार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥ १४ ॥

kuntāyudham triśūlaṃ ca śārṅgamāyudhamuttamam || 14 ||

दैत्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय च ।

daityānām dehanāśāya bhaktānāmaphayāya ca |

धारयन्त्यायुधानीत्थं देवानां च हिताय वै ॥ १५ ॥

dhārayantīāyudhānīttam devānām ca hitāya vai || 15 ||

नमस्तेऽस्तु महारौद्रे महाघोर पराक्रमे ।

namaste'stu mahāraudre mahāghora parākrame |

महाबले महोत्साहे महाभयविनाशिनि ॥ १६ ॥

mahābale mahotsāhe mahābhayavināśini || 16 ||

त्राहि मां देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्द्धिनि ।

trāhi māṃ devi duṣprekṣye śatrūṇām bhayavarddhini |

प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री आग्नेय्यामग्निदेवता ॥ १७ ॥

prācyām rakṣatu māmaindrī āgneyyāagnidevatā || 17 ||

दक्षिणेऽवतु वाराही नैऋत्यां खड्गधारिणी ।

dakṣiṇe'vatu vārāhī nairṭyām khaḍgadhārīṇī |

प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद् वायव्यां मृगवाहिनी ॥ १८ ॥

pratīcyām vārūṇī rakṣed vāyavyām mṛgavāhinī || 18 ||

उदीच्यां पातु कौमारी ऐशान्यां शूलधारिणी ।

udīcyām pātu kaumārī aiśānyām śūladhārīṇī |

ऊर्ध्वं ब्रह्माणि मे रक्षेदधस्ताद् वैष्णवी तथा ॥ १९ ॥

ūrdhvaṃ brahmāṇi me rakṣedadhastād vaiṣṇavī tathā || 19 ||

एवं दश दिशो रक्षेच्चामुण्डा शववाहना ।

evaṃ daśa diśo rakṣeccāmuṇḍā śavavāhanā |

जया मे चाग्रतः पातु विजया पातु पृष्ठतः ॥ २० ॥

jayā me cāgrataḥ pātu vijayā pātu pṛṣṭhataḥ || 20 ||

अजिता वामपार्श्वे तु दक्षिणे चापराजिता ।

ajitā vāmapārśve tu dakṣiṇe cāparājitā |

शिखामुद्योतिनी रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥ २१ ॥

śikhāudyotinī rakṣedumā mūrdhni vyavasthitā || 21 ||

मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ रक्षेद् यशस्विनी ।

mālādhārī lalāṭe ca bhruvau rakṣed yaśasvinī |

त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके ॥ २२ ॥

trinetṛā ca bhruvormadhye yamaghantā ca nāsike || 22 ||

शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ।

śaṅkhinī cakṣuṣormadhye śrotrayordvāravāsīnī |

कपोलौ कालिका रक्षेत्कर्णमूले तु शाङ्करी ॥ २३ ॥

kapolau kālīkā rakṣetkarṇamūle tu śāṅkarī || 23 ||

नासिकायां सुगन्धा च उत्तरोष्ठे च चर्चिका ।

nāsikāyāṃ sugandhā ca uttarōṣṭhe ca carcikā |

अधरे चामृतकला जिह्वायां च सरस्वती ॥ २४ ॥

adhare cāmṛtakalā jihvāyāṃ ca sarasvatī || 24 ||

दन्तान् रक्षतु कौमारी कण्ठदेशे तु चण्डिका ।

dantān rakṣatu kaumārī kaṇṭhadeśe tu caṇḍikā |

घण्टिकां चित्रघण्टा च महामाया च तालुके ॥ २५ ॥

ghaṇṭikāṃ citraghaṇṭā ca mahāmāyā ca tāluke || 25 ||

कामाक्षी चिबुकं रक्षेद् वाचं मे सर्वमङ्गला ।

kāmākṣī cibukaṃ rakṣed vācaṃ me sarvamaṅgalā |

ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी ॥ २६ ॥

grīvāyāṃ bhadrakālī ca pṛṣṭhavaṃśe dhanurdharī || 26 ||

नीलग्रीवा बहिःकण्ठे नलिकां नलकूबरी ।

nīlagrīvā bahiḥkaṇṭhe nalikāṃ nalakūbarī |

स्कन्धयोः खड्गिनी रक्षेद् बाहू मे वज्रधारिणी ॥ २७ ॥

skandhayoḥ khaḍginī rakṣed bāhū me vajradhārīṇī || 27 ||

हस्तयोर्दण्डिनी रक्षेदम्बिका चाङ्गुलीषु च ।

hastayordanḍinī rakṣedambikā cāṅgulīṣu ca |

नखाञ्छूलेश्वरी रक्षेत्कुक्षौ रक्षेत्कुलेश्वरी ॥ २८ ॥

nakhāñchūleśvarī rakṣetkukṣau rakṣetkuleśvarī || 28 ||

स्तनौ रक्षेन्महादेवी मनः शोकविनाशिनी ।

stanau rakṣenmahādevī manaḥ śokavināśinī |

हृदये ललिता देवी उदरे शूलधारिणी ॥ २९ ॥

hṛdaye lalitā devī udare śūladhārīṇī || 29 ||

नाभौ च कामिनी रक्षेद् गुह्यं गुह्येश्वरी तथा ।

nābhau ca kāmīnī rakṣed guhyaṃ guhyeśvarī tathā |

पूतना कामिका मेढ्रं गुदे महिषवाहिनी ॥ ३० ॥

pūtanā kāmikā meḍhraṃ gude mahiṣavāhinī || 30 ||

कट्यां भगवती रक्षेज्जानुनी विन्ध्यवासिनी ।

kaṭyāṃ bhagavatī rakṣejjānūnī vindhyavāsīnī |

जङ्घे महाबला रक्षेत्सर्वकामप्रदायिनी ॥ ३१ ॥

jaṅghe mahābalā rakṣetsarvakāmapradāyīnī || 31 ||

गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे तु तैजसी ।

gulphayornārasīmḥī ca pādaprṣṭhe tu taijasī |

पादाङ्गुलीषु श्री रक्षेत्पादाधस्तलवासिनी ॥ ३२ ॥

pādāṅgulīṣu śrī rakṣetpādādastalavāsīnī || 32 ||

नखान् दंष्ट्राकराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ।

nakhān daṁṣṭrākarālī ca keśāṃścaivordhvakeśīnī |

रोमकूपेषु कौबेरी त्वचं वागीश्वरी तथा ॥ ३३ ॥

romakūpeṣu kauberī tvacaṃ vāgīśvarī tathā || 33 ||

रक्तमज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसि पार्वती ।

raktamajjāvasāmāṁsānyasthimedāṁsi pārvatī |

अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी ॥ ३४ ॥

antrāṇi kālārātriśca pittaṁ ca mukuṭeśvarī || 34 ||

पद्मावती पद्मकोशे कफे चूडामणिस्तथा ।

padmāvatī padmakōṣe kaphe cūḍāmaṇistathā |

ज्वालामुखी नखज्वालामभेद्या सर्वसन्धिषु ॥ ३५ ॥

jvālāmukhī nakhajvālāmabhedyā sarvasandhiṣu || 35 ||

शुक्रं ब्रह्माणि मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा ।

śukraṁ brahmāṇi me rakṣecchāyāṁ chatreśvarī tathā |

अहंकारं मनो बुद्धिं रक्षन्मे धर्मधारिणी ॥ ३६ ॥

ahaṁkāraṁ mano buddhiṁ rakṣenme dharmadhārīṇī || 36 ||

प्राणापानौ तथा व्यानमुदानं च समानकम् ।

prāṇāpānau tathā vyānamudānaṁ ca samānakam |

वज्रहस्ता च मे रक्षेत्प्राणं कल्याणशोभना ॥ ३७ ॥

vajrahastā ca me rakṣetprāṇaṁ kalyāṇaśobhanā || 37 ||

रसे रूपे च गन्धे च शब्दे स्पर्शे च योगिनी ।

rase rūpe ca gandhe ca śabde sparśe ca yoginī |

सत्त्वं रजस्तमश्चैव रक्षेन्नारायणी सदा ॥ ३८ ॥

sattvaṁ rajastamaścaiva rakṣennārāyaṇī sadā || 38 ||

आयू रक्षतु वाराही धर्म रक्षतु वैष्णवी ।

āyū rakṣatu vārāhī dharmam rakṣatu vaiṣṇavī |

यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च धनं विद्यां च चक्रिणी ॥ ३९ ॥

yaśaḥ kīrtiṁ ca lakṣmīṁ ca dhanaṁ vidyāṁ ca cakriṇī || 39 ||

गोत्रमिन्द्राणि मे रक्षेत्पशून्मे रक्ष चण्डिके ।

gotramindrāṇi me rakṣetpaśūnme rakṣa caṇḍike |

पुत्रान् रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्या रक्षतु भैरवी ॥ ४० ॥

putrān rakṣenmahālakṣmīrbhāryā rakṣatu bhairavī || 40 ||

पन्थानं सुपथा रक्षेन्मार्गं क्षेमकरी तथा ।

panthānaṁ supathā rakṣenmārgaṁ kṣemakarī tathā |

राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता ॥ ४१ ॥

rājadvāre mahālakṣmīrvijayā sarvataḥ sthitā || 41 ||

रक्षाहीनं तु यत्स्थानं वर्जितं कवचेन तु ।

rakṣāhīnaṁ tu yatsthānaṁ varjitaṁ kavacena tu |

तत्सर्वं रक्ष मे देवि जयन्ती पापनाशिनी ॥ ४२ ॥

tatsarvaṁ rakṣa me devi jayantī pāpanāśinī || 42 ||

पदमेकं न गच्छेत्तु यदीच्छेच्छुभमात्मनः ।

padamekaṁ na gacchettu yadīcchecchubhamātmanaḥ |

कवचेनावृतो नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति ॥ ४३ ॥

kavacenāvṛto nityaṁ yatra yatraiva gacchati || 43 ||

तत्र तत्रार्थलाभश्च विजयः सार्वकामिकः ।

tatra tatrārthalābhaśca vijayaḥ sārvaśāntikah |

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम् ।

yaṁ yaṁ cintayate kāmam taṁ taṁ prāpnoti niścitam |

परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् ॥ ४४ ॥

paramaiśvoryamatulaṁ prāpsyate bhūtale pumān || 44 ||

निर्भयो जायते मर्त्यः संग्रामेष्वपराजितः ।

nirbhayo jāyate martyaḥ saṁgrāmeṣvaparājitaḥ |

त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान् ॥ ४५ ॥

trailokye tu bhavetpūjyaḥ kavacenāvṛtaḥ pumān || 45 ||

इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम् ।

idaṁ tu devyāḥ kavacaṁ devānāmapi durlabham |

यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ ४६ ॥

yaḥ paṭhetprayato nityaṁ trisandhyaṁ śraddhayānvitaḥ || 46 ||

दैवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्येष्वपराजितः ।

daivī kalā bhavettasya trailokyeṣvaparājitaḥ |

जीवेद् वर्षशतं साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥ ४७ ॥

jīved varṣaśataṁ sāgramapamṛtyuvivarjitaḥ || 47 ||

नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूताविस्फोटकादयः ।

naśyanti vyādhayaḥ sarve lūtāvisphoṭakādayaḥ |

स्थावरं जङ्गमं चैव कृत्रिमं चापि यद्विषम् ॥ ४८ ॥

sthāvaraṁ jaṅgamaṁ caiva kṛtrimaṁ cāpi yadviṣam || 48 ||

अभिचाराणि सर्वाणि मन्त्रयन्त्राणि भूतले ।

abhicārāṇi sarvāṇi mantrayantrāṇi bhūtale |

भूचराः खेचराश्चैव जलजाश्चैव पदेशिकाः ॥ ४९ ॥

bhūcarāḥ khecarāścaiva jalajāścaupadeśikāḥ || 49 ||

सहजा कुलजा माला डाकिनी शाकिनी तथा ।

sahajā kulajā mālā ḍākinī śākinī tathā |

अन्तरिक्षचरा घोरा डाकिन्यश्च महाबलाः ॥ ५० ॥

antarikṣacarā ghorā ḍākinyaśca mahābalāḥ || 50 ||

ग्रहभूतपिशाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः ।

grahabhūtapīśācāśca yakṣagandharvarākṣasāḥ |

ब्रह्मराक्षसवेतालाः कूष्माण्डा भैरवादयः ॥ ५१ ॥

brahmarākṣasavetalāḥ kūṣmāṇḍā bhairavādayaḥ || 51 ||

नश्यन्ति दर्शनात्तस्य कवचे हृदि संस्थिते ।

naśyanti darśanāttasya kavace hṛdi saṁsthite |

मानोन्नतिर्भवेद् राजस्तेजोवृद्धिकरं परम् ॥ ५२ ॥

mānonnatirbhaved rājāstejovṛddhikaram param || 52 ||

यशसा वर्धते सोऽपि कीर्तिमण्डितभूतले ।

yaśasā vardhate so'pi kīrtimaṇḍitabhūtale |

जपेत्सप्तशतीं चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरा ॥ ५३ ॥

japetsaptaśatīṃ caṇḍīṃ kṛtvā tu kavacaṃ purā || 53 ||

यावद्भूमण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम् ।

yāvadbhūmaṇḍalaṃ dhatte saśailavanakānanam |

तावत्तिष्ठति मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रिकी ॥ ५४ ॥

tāvattiṣṭhati medinyāṃ santatiḥ putrapautrikī || 54 ||

देहान्ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ।

dehānte paramaṃ sthānaṃ yatsurairapi durlabham |

प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामायाप्रसादतः ॥ ५५ ॥

prāpnoti puruṣo nityaṃ mahāmāyāprasādataḥ || 55 ||

लभते परमं रूपं शिवेन सह मोदते ॥ ॐ ॥ ५६ ॥

labhate paramaṃ rūpaṃ śivena saha modate || om || 56 ||

अर्थ

Markandeya asks Brahma for a secret that protects all; Brahma teaches the Goddess's armour. It names the nine Durgas (Shailaputri to Siddhidatri), describes the Mothers on their mounts with their weapons, and then asks named forms of the Goddess to guard the ten directions, each limb, the breaths, the senses, family, wealth and path. The closing verses describe the protection and blessings of one who recites it, and say to recite it before the Saptashati.

यस कागजातका बारेमा

यस कागजातका पाठहरू सार्वजनिक (पब्लिक डोमेन) परम्परागत भक्ति पाठ हुन् वा हाम्रो टोलीले लेखेका हुन्, र आफ्नो अभिलेखित स्रोत र संस्करणसहित छापिएका छन्।

अर्थहरू हाम्रै शब्दमा छोटो व्याख्या हुन्, विद्वत्तापूर्ण अनुवाद होइनन्। कुनै पाठका आफ्नै श्लोकमा बताइएका लाभ पाठका अंश हुन्, ग्यारेन्टी होइनन्। केही साधना परम्परागत रूपमा गुरुको मार्गदर्शनमा गरिन्छन्। आफ्नो परम्पराको मार्गदर्शन पालना गर्नुहोस्।